

2017. január 20. 3. blogtalálkozó az egyházi anyakönyvek kutatási lehetőségeiről

Az MNL OL munkatársainak előadásai (rezümék)

Reisz T. Csaba: A mormon mikrofilmezési akció: egy példaadó levéltáros szakmai együttműködés

Az 1956-ban megszületett gondolatot 1957–1959 között előkészítő munka követte, majd 1960–1969 között zajlott az Országos Levéltár (OL) „mormon mikrofilmezési akciója”. Ennek keretében az ország területén található felekezeti anyakönyveket mikrofilmre vették, hogy egy biztonságimásolat-, illetve a tudományos kutatást elősegítő gyűjteményt hozzanak létre. Az OL munkatársainak munkáját az egyházi levéltárak munkatársai segítették a célkitűzésben. Az együttműködésnek mint jó példának állít emléket az előadás.

Ujj György: Az MNL anyakönyvi adatbázisának új eredményei

A Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) mikrofilmgyűjteményében található „A sorozat”-hoz tartozó mikrofilmeket 2012–2015 között digitalizálta a levéltár. Ennek révén 3 944 848 digitalizált képet hoztunk létre, amelyeken a mai Magyarországon, illetve kisebb részben a határon túl keletkezett felekezeti és állami anyakönyvek első-, illetve némely esetben másodpéldánya látható.

A képállományt az MNL egy Safety Deposit Box (SDB) nevű biztonsági tárolóba töltötte fel, amely biztosítja a hosszú távú, biztonságos megőrzését ennek az anyagnak. E tárolóból szükség szerint lehet visszakapni ezt a képállományt, részben vagy egészben, például másolati példányként a kutatók számára.

A kutatói kérések megfelelő kiszolgálása érdekében az MNL létrehozott egy adatbázist, amely kezdetben csak az őrizetében lévő anyakönyvi mikrofilmek adatait tartalmazta, majd ezt kibővítette az elkészült digitális képekkel, illetve folyamatosan továbbfejleszti a kutatói kéréseket is figyelembe véve (anyakönyvtípusok kezdőfelvételére, indexek kezdőfelvételére ugrás). Az adatbázis interneten keresztül, a képállomány pedig már az MNL tagintézményeinek központi telephelyein és Budapest Főváros Levéltára kutatótermében is elérhető.

Kohút Sára: A Kárpát-medencei anyakönyvi kataszter adatbázisa

A Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) gyűjteményei között kiemelt jelentőségűek az anyakönyvek, mert nemcsak a magyar történelem, nemzeti tudat és emlékezet, valamint az egyéni és (kis)közösségi identitáskeresés számára nélkülözhetetlen források, hanem közigazgatási szerepük is van (pl. magyar igazolványok kiadásakor történő őskutatás). A levéltár célja ennek megfelelően a kutatás elősegítése, a szolgáltatások bővítése.

Az MNL anyakönyvi adatbázisa alapul szolgálhat a Kárpát-medencei anyakönyvi kataszter létrehozására. Egyrészt az egyházi és megyei levéltárakban őrzött, másrészt a Hungarika-gyűjtés keretében a történeti Magyarország területéhez köthető egyházi és állami anyakönyvek adatai betölthetőek az adatbázisba, létrehozva ezáltal egy központi anyakönyvi gyűjteményt. A kutatók anyakönyvvezető helyre kutatva, nemcsak az MNL Országos Levéltára állományában megtalálható anyakönyvek adatait látják, hanem más levéltárakét is, legyen az megyei vagy egyházi. Az érintett levéltárak anyakönyveinek digitalizálása esetén – igény esetén – a képfájlokat biztonsági másolatként az MNL tárolhatja, illetve az eredeti iratörzű intézmény jóváhagyása esetén kutathatóvá teszi.

Az anyakönyvi kataszterrel az MNL egy olyan adatbázist hoz létre, amely nemcsak a családfakutatók számára könnyítené meg őseik nyomainak feltárását, hanem a történeti Magyarországhoz köthető anyakönyvek gyűjtésével eleget tenne a megőrzés (biztonsági másolat) feladatának is. A cél eléréshez az Országos Levéltár munkatársai párbeszédet kezdeményeznek az egyházi és állami levéltárakban folyó anyakönyvi kutatásról, távlati lehetőségeiről.